

چهارشنبه 7 اسفند 1392 - 26 ربیع الثانی 1434 - 26 فوریه 2014

درگذشت علامه «علی اکبر دهخدا» نویسنده لغت‌نامه بزرگ دهخدا (1334 ش)...

* 7 اسفند در گذر تاریخ

* درگذشت علامه «علی اکبر دهخدا» نویسنده لغت‌نامه بزرگ دهخدا (1334 ش)
اشاره:

علی اکبر دهخدا در 5 اسفند 1258 ش در تهران دیده به جهان گشود. وی علوم ابتدایی و سطوح عالی را در ایران سپری کرد. سپس برای تکمیل علوم جدید به اروپا سفر نمود و مدت پنج سال به تحقیق و تفحص پرداخت. بازگشت دهخدا به ایران مصادف با نخستین طلیعه افکار آزادی خواهانه و شروع مبارزات جنبش مشروطیت در ایران بود. دهخدا که با استبداد و مظالم آن زمان شدیداً مخالف بود، به صف مبارزان پیوست و به نگارش مقالات تند و طنزآمیز پرداخت. او که از همکاران روزنامه صوراسرافیل بود، پس از توقیف و تعطیلی روزنامه به اروپا تبعید شد. دهخدا پس از استقرار مشروطیت به ایران بازگشت و در روزنامه‌های مختلف نویسندگی کرد. او در ایام جنگ جهانی اول و مهاجرت آزادی خواهان، در یکی از ایلات بختیاری منزوی گردید و در آنجا مقدمات تدوین لغت‌نامه بزرگ خود را پی‌ریزی نمود. این اثر مهم علمی و ادبی دهخدا، آن‌چنان گسترده، دقیق و غنی است که می‌توان آن را یکی از شاهکارهای بزرگ زبان فارسی در قرن اخیر دانست. کارهای ادبی و انتقادی دهخدا از نظر سبک و سلیقه کم‌نظیر است و نوآوری او در طنزنویسی، مکتبی نوین در زبان و ادبیات فارسی به وجود آورد. در زمینه شعر نیز، دهخدا آثاری برجسته دارد که با بیانی ساده و دلنشین سروده شده است. دهخدا همچنین با گردآوری کتاب امثال و حکم که مجموعه‌ای از بیست و چهار هزار ضرب المثل فارسی است، نخستین فرهنگ نامه عرفی و عامیانه را در زبان فارسی تدوین کرد. وی سرانجام در هفتم اسفند 1334 ش در 76 سالگی در تهران درگذشت و در قبرستان ابن بابویه در ری مدفون شد.

* رحلت فقیه وارسته و عالم فاضل آیت الله «میرزا هاشم آملی» (1371 ش)
اشاره:

حضرت آیت‌الله میرزا هاشم آملی، فقیه و عالم بزرگ معاصر، در حدود سال 1283 ش برابر با 1322 ق، در روستایی نزدیک لاریجان از توابع آمل در مازندران به دنیا آمد. ایشان پس از پشت سرگذاشتن تحصیلات مقدماتی، راهی تهران شد و در مدرسه سپهسالار این شهر اقامت گزید. او در آن مدرسه مورد توجه شهید آیت‌الله سید حسن مدرس قرار گرفت و از استادانی همچون میرزا طاهر تنکابنی، میرزا ابوالحسن شعرانی و محمدعلی شاه آبادی بهره برد. میرزا هاشم آملی سپس در قم در محضر درس حضرات آیات شیخ عبدالکریم حائری یزدی و سید محمدحجت کوه کمره‌ای حاضر شد و پس از چندی به درجه رفیع اجتهاد نائل آمد. این فقیه سترگ از آن پس برای بهره‌مندی از محفل پر رونق نجف، عازم آن دیار گردید. ایشان در نجف، در درس حضرات آیات سیدابوالحسن اصفهانی، میرزای نایینی و آقا ضیاءالدین عراقی حاضر شد و به مقام ولایی در علم دست یافت. میرزا هاشم آملی از آن پس حلقه درس خود را در نجف و قم تشکیل داد و فضلی بسیاری در محضر معظمه پرورش یافته و به درجات بالای علمی دست یافتند که حضرات آیات: میرزا جواد تبریزی، ناصر مکارم شیرازی، عبدالله جوادی آملی، حسن حسن‌زاده آملی، سید جعفر کریمی، سید مصطفی و سیدعلی محقق داماد، محمد محمدی گیلانی و اسماعیل صالحی مازندرانی و ده‌ها عالم فاضل از آن جمله‌اند. آیت‌الله میرزا هاشم آملی، به عنوان یکی از شیوخ فقها و مراجع تقلید قم به شمار می‌رفت و در جریان انقلاب اسلامی ایران، از آغاز اولین نهضت روحانیان و مردم در قضیه انجمن‌های ایالتی و ولایتی گرفته تا قیام 15 خرداد 1342 و بعد از آن، تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی ایران، آن بزرگوار به عنوان یکی از مراجع تقلید در کنار رهبر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی(ره) قرار داشت و علاوه بر شرکت در جلسات علما، در مواقع ضروری دیدگاه‌های خود را با صدور اعلامیه به آگاهی همگان می‌رساند. این فقیه جلیل تمام عمر را با کمال زهد، تقوا و صدق و صفا و در نهایت عزت نفس گذراند و به هیچ یک از تجملات دنیوی، اعتنایی نداشت. از جمله آثار چاپی ایشان، کتاب الطهاره، الصلاة و الصوم می‌باشند. این عالم ربانی سرانجام در هفتم اسفند 1371 ش برابر با چهارم رمضان 1413 ق در 88 سالگی به لقاءالله پیوست و در مسجد بالاسر حرم حضرت معصومه به خاک سپرده شد.

* برگزاری اولین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا (1377 ش)
اشاره:

در هفتم اسفند 1377، یکی از بزرگ‌ترین آرمان‌های دیرین ملت مسلمان ایران تحقق یافت و با برگزاری انتخاباتی پرشور، نهاد

و پایگاه مردمی شوراهای اسلامی شهر و روستا، در عرصه حکومتی، جلوه عملی پیدا کرد. تشکیل بیش از 33 هزار شورای شهری و روستایی در سراسر ایران اسلامی، گامی در جهت ورود و همکاری علنی تمام مردم در عرصه تصمیم‌گیری‌های کشوری بود که به لحاظ کثرت جمعیت منتخبان انتخاباتی و نیز خاستگاه اجتماعی و فرهنگی شوراها، این عرصه را از دیگر عرصه‌ها متمایز و برجسته ساخته است. تمرکززدایی، منطقه‌گرایی، توزیع قدرت، کاهش تصدی دولت در امور مملکتی، نهادینه کردن مشارکت مردم در عرصه تصمیم‌گیری‌ها، تقویت نهادهای مدنی، استفاده هرچه بیشتر از استعدادها و قابلیت‌های توده مردم و بالاخره اجرای کامل اصل هفتم قانون اساسی، مبنی بر تشکیل شوراهای شهر و روستا و... برای تصمیم‌گیری در امور کشور، از جمله اهداف و مطالبات مردمی بود که با تشکیل شوراهای اسلامی شهر و روستا، بنیانی محکم یافت.

* در خیابان سیروس بین مأموران انتظامی و چند جوان مسلح زد و خورد درگرفت (1351ش)
اشاره:

در خیابان سیروس بین مأموران انتظامی و چند جوان مسلح زد و خورد درگرفت و در نتیجه عده ای مقتول و مجروح شدند.

* نتایج مذاکرات سری اقتصادی بین ایران و شوروی اعلام شد (1353ش)
اشاره:

به دنبال مذاکرات سری اقتصادی بین ایران و شوروی اعلام شد: توافق‌های مهمی بین دو کشور روی داده است و به موجب آن ظرفیت نهائی ذوب آهن ایران به هشت میلیون تن افزایش خواهد یافت همچنین ایران برای تشکیل یک مجتمع بزرگ کاغذ به دولت شوروی اعتبار داد

* در ساعت 30/18، تظاهراتی در تهران از سوی عده ای حدود 200 نفر در یکی از خیابان‌های هاشم آباد برپا گردید. (1356ش)
اشاره:

تظاهر کنندگان ضمن سردادن شعار در حمایت از تظاهر کنندگان شهر تبریز، شیشه‌های یکی از شعب بانک صادرات را شکستند و حدود 8 نفر توسط مأموران دستگیر شدند.

* قرارداد تأسیس دانشگاه بوعلی سینا در همدان با فرانسویها امضاء و مبادله شد (1351ش)

* در پایان امروز شعارهایی به حمایت از وقایع شهر تبریز از سوی عده ناشناس، بر روی در برخی منازل و تالار ششم بهمن شهر سنج نوشته شد (1356ش)

* 26 ربیع الثانی درگذر تاریخ

* درگذشت «سیدقاسم الانوار»
شاعر عهد تیموری (837 ق)
اشاره:

سیدقاسم الانوار از شعرای معروف عهد تیموریان اهل تبریز بود و از بزرگان علم و دانش کسب فیض کرد. وی بعد از مدتی در هرات در افغانستان اقامت گزید و تدریس را آغاز کرد. سیدقاسم به تدریج به شهرت رسید به طوری که شاگردان و مریدان وی از نواحی و شهرهای مختلف به حضورش می‌شتافتند. این ایام، مقارن با سلطنت تیمور و فرزندش شاهرخ بود. سیدقاسم پس از این که مورد سوءظن شاهرخ قرار گرفت به ناچار هرات را ترک گفت و به سمرقند در ازبکستان امروزی رفت. آثار ادبی سیدقاسم الانوار شامل یک دیوان غزل و چندین مثنوی است که نسخ خطی آن‌ها موجود است. همچنین رساله‌های انیس العارفین و انیس العاشقین از جمله آثار این شاعر ایرانی است.

* 26 فوریه درگذر تاریخ

* مرگ «مانی» از مدعیان پیامبری در ایران در زمان سلسله ساسانیان (276م)

* نبرد تاریخی «موهاک» بین نیروهای عثمانی و مجارستان (1525م)

* تولد «ویکتور هوگو» نابغه ادبیات فرانسه (1802م)

* مرگ «آلفونس لامارتین» فیلسوف، شاعر و سیاست‌مدار فرانسوی (1869م)

* پایان یافتن انجمن برلین برای تعیین سرنوشت قاره افریقا (1885م)

* امضای عهدنامه دوستی میان ایران و شوروی (1921م)

* درگذشت «ویلیام اینگ» فیلسوف انگلیسی (1954م)

* روز برگزاری «وارتاناک» جشن بزرگ ملی مسیحیان